

Jak vypadali před 100 lety...

SEALYHAM TERRIER

„Teriéři nejlepší krve jsou nyní plemena všech barev – červené, černé, s pálenými znaky na bocích a tlapách, pískově žíhaní, někteří jsou hnědí, černobíle strakatí i čistě bílí; jeden druh je drsně drátosrstý, jiní jsou jemní, hebcí, další méně odvážní než předchozí, ale drsně osrstění jsou více ostří...” napsal v roce 1803 William Taplin s dodatkem, že u těch, kteří se používají k lovu lišky, se dává přednost zbarvení celočernému nebo black and tan.

Vedle staroanglického teriéra ve zbarvení black and tan, tedy černého s tříslivými znaky, se na britských ostrovech vyskytoval ještě jeden „Old English Terrier“, ale bílý. Ten se stal nejen výchozím plemenem pro vyšlechtění obou variet, dnes vlastně samostatných plemen foxteriérů, spolu s anglickým buldokem nechal vzniknout bulteriérovi. Nevýrazné barevné odlišení psů lovcům na mnoha místech Anglie nestačilo a požadovali psy s příměsí bílé, nebo psy zcela bílé. To byl případ i lovců z Walesu, kteří někdy od 60. let 19. století používali k lovu lišky v Pembrokeshiru psa bílé barvy podobného foxteriérovi. Byl to předchůdce dnešního sealyham teriéra. Toho si lze dnes jako štváče lišky představit dost těžko, ale podíváme-li se například na jeho na blízkého příbuzného Dandie Dinmont teriéra, je zřejmé, že v raných teriéřských dobách, kdy se hledělo hlavně na kvality pracovní, byly i lokální typy teriérů značně variabilní, neboť se od nich vyžadovala jednak práce v zemi, pro kterou museli být přiměřeně proporční, jednak byli běžně stavěni do smeček spolu s honiči a těm mohli stačit jen na vyšších končetinách. V základech chovu sealyham teriéra použil kapitán John Tucker-Edwardes právě hrubosrstých basetů z Flander, možná předchůdců těch, kteří jsou dnes známi jako vendeeský hrubosrstý baset nebo plavý bretaňský baset. Kapitán Edwardes ze Sealy Ham nedaleko Haverfordwestu byl především lovec, a tak se snažil dostat do svých teriérů to nejlepší: použil v chovu místních ovčáckých psů velškorgiho, Dandie Dinmont teriéra, bulteriéra, později i west highland white teriéra, aby redukoval výšku, a drsnosrstého foxteriéra k posílení kvality srsti. Ačkoli na to již dnes příliš nevypadá, k foxteriérovi má sealyham teriér z ostatních teriérů nejbližší, ale i v tomto případě šlo o původnější, ranou formu, bližší spíše teriéroví Jacka Russella. Na výstavě byl Edwardesův teriér poprvé předveden na blízké Haverfordwest Dog Show v roce 1890, na závěr chovatelského období datovaného mezi léta 1850 až 1891, a v katalogu se o něm uvádí, že rod tohoto teriéra je znám už více než sto let.

Sealyham teriér se světu představil pod svým jménem bez většího ohlasu rovněž na Haverfordwest Dog Show ve Walesu v roce 1903, v roce 1908 byl založen klub chovatelů. Anglický Kennel Club ho uznal v roce 1911. Uplatnil se též v chovu českého teriéra.

Dnes už sealyham teriér pracovníčně využíván není, i když temperament i ostrost by na to jistě měl, ale stal se jako mnoho jiných malých teriérů plemenem společenským, jehož majitelé se více zaměřují na úpravu jeho vzhledu. U nás se v posledních letech stal poněkud překvapivě plemenem málopočetným, které jen výjimečně potkáme i na velkých mezinárodních výstavách. Letos nebyl vystavován ani na Interkanisu v Brně.

Michal Čísařovský

Jak vypadali před 100 lety...

Studie hlavy sealyhama Llwynelyn Let Go z Ellistown Kennel paní C. M. Bakerové z Harrogate; číslo zápisu v plemenné knize anglického Kennel Club (KCSB) 1013

Nahoře: Zbarvení sealyhama může být již sto let čistě bílé nebo bílé se žlutými, hnědými a modrými znaky nebo s odznaky zbarvení jezevce na hlavě a na uších. Na snímku jsou štěňata narozená roku 1927 v chovatelské stanici Bericote patřící paní T. M. Heywoodové z Malvern Wells ve Worcestershire
Vlevo: Ocas je nasazený v rovině s hřbetem, nesený vzhůru, a doposud se povětšinou částečně krátí. Dnes už se také objevují psi s přirozeně dlouhým ocáskem. Na obrázku z roku 1929 je Ch. Seapatrik Dandy chovatele S. G. Fentona z Barnbridge v Ulsteru; tento pes byl prodán do USA, kde výrazně ovlivnil chov sealyhamů
Vpravo: Ch. Scotia Brilliance z chovatelské stanice Mrs. Cecil J. Barberové u Londýna; mezi lety 1924 až 1927 získala třikrát vítězství na National Terrier Show

Jedno z prvních vyobrazení sealyhamů pochází z doby kolem roku 1910; náradí k vykopání jezevce nebo lišky z nory ukazuje, že šlo o psy skutečně pracovní

Před sto lety, na přelomu 19. a 20. století, byla štěňata sealyhamů pro svůj roztomilý výraz vděčným námětem romantizujících kreseb, které se dostávaly i na pohlednice